

**ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Κ.Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
ΣΤΟ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΟΥ BOSSEY
ΓΕΝΕΥΗ 29 ΜΑΪΟΥ 2006**

Εντιμότητα κύριε Γενικέ Γραμματέα Dr Samuel Kobia,
Αιδεσιμολογιώτατε Διευθυντά κ. Ion Sauka,
Ελλογιμώτατοι Κύριοι Καθηγητές,
Σεβασμιώτατοι, Θεοφιλέστατοι, Σεβαστοί Πατέρες,
Αγαπητοί φίλοι του Συλλόγου « Les amis du Château»
Κυρίες και Κύριοι,

Είναι μεγάλη η χαρά μου που βρίσκομαι σήμερα μαζί σας. Ύστερα από μία τόσο ουσιαστική επίσκεψη στην έδρα του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών(Π.Σ.Ε.) στην Γενεύη, μπορώ να ομολογήσω ότι έχω ενθουσιασθεί από το μέγεθος της αγάπης σας προς το ταπεινό πρόσωπό μου και από την πηγαία έκφραση των αισθημάτων και της αβραμιαίας φιλοξενίας σας. Αναλογιζόμενοι μέσα στην μεγάλη αίθουσα του Π.Σ.Ε. το σε βάθος και πλάτος έργο που επιτελείται στο Συμβούλιο εδώ και τόσα χρόνια και προβληματιζόμενοι με την ιδέα της φυσικής συνέχειας από νέα πρόσωπα όλων αυτών των κατορθωμάτων των μεγάλων θεολογικών προσωπικοτήτων της Χριστιανικής μας συγχρόνου παραδόσεως. Είναι βλέπετε ουσιαστικής σημασίας η τροφοδοσία των ιστορικών πηγών με νέες ιδέες, μέσα από νέα πρόσωπα που χρειάζονται όμως, κατάλληλη επιμόρφωση και καλλιέργεια μιας υγιούς οικουμενικής συνειδήσεως. Με αγωνία λοιπόν, περίμενα την στιγμή που θα ερχόμουν εδώ, στο παραδοσιακό κάστρο του Bossey διότι ήθελα από κοντά να γνωρίσω τον χώρο όπου τόσοι μεγάλοι θεολόγοι διακόνησαν με

κύριο γνώμονα τους την αντικειμενική παρουσίαση των διαχριστιανικών σχέσεων και την ορθή τοποθέτηση κάθε διαφορετικής χριστιανικής ομολογίας μέσα σ' αυτές. Χωρίς την κατά το δυνατόν ολοκληρωμένη μόρφωση ενός αντικειμένου είναι αδύνατον να μπορέσει κάποιος να συνεισφέρει στον τομέα που προσφέρει τις υπηρεσίες του, πολλώ μάλλον στον πνευματικό χώρο της Εκκλησίας όπου κάθε μορφή πληροφορίας και γνώσης πρέπει να συνοδεύεται από μία αμιγώς εκκλησιαστικοπνευματική διάθεση, διάθεση προσευχής προς τον Θεό μέσα στο πνεύμα της ειλικρινούς αγάπης προς πάντας, χωρίς φυλετικές, τοπικές, γλωσσικές, πολιτιστικές και κάθε είδους διακρίσεις.

Καταλυτικό ρόλο στην παιδεία κατέχουν τα πρόσωπα. Οι δάσκαλοι, οι καθηγητές, οι πνευματικοί πατέρες τα πρόσωπα αυτά που έχουν προικισθεί από τον Θεό με το χάρισμα της επικοινωνίας και της μετάδοσης των γνώσεων, έχουν την δυνατότητα να εμπνεύσουν τους νέους, να δημιουργήσουν ένα δυνατό όραμα που ως φωτεινός οδοδείκτης θα τους καθοδηγεί στην πορεία τους. Η δημιουργία ενός οράματος προϋποθέτει την μετάγχιση ενέργειας προς τούτο από κάποιον άλλο, κάποιον οραματιστή που πετυχαίνει την ευαισθητοποίηση των άλλων επειδή ο ίδιος πιστεύει σε αυτό που εκφράζει. Με άλλα λόγια στην Εκκλησιαστική μας ορολογία, αυτόν που βιώνει και διδάσκει με τα έργα του, με τα λάθη του, με την μεταμέλεια του, με την άδολη χριστιανική του αγάπη. Ένα ανάλογο πρόσωπο που διακατείχετο από όλες αυτές τις ανησυχίες ήταν και ο αείμνηστος καθηγητής Νικόλαος Νησιώτης. Πρόσωπο που ψιθυρίζεται έντονα στους διαδρόμους αυτού του Ινστιτούτου ή καλύτερα βρίσκεται χαραγμένο σε κάθε πέτρα αυτού του κτιρίου ακόμη και σήμερα, 20 χρόνια από τον τραγικό θάνατό του σε αυτοκινητιστικό δυστύχημα στην Εθνική οδό Αθηνών-Κορίνθου, τον Αύγουστο του 1986. Εις μνημόσυνον αυτού του προσώπου θα ήθελα να σας μεταφέρω κάποιες σκέψεις μου, ορισμένους προβληματισμούς μου

για το αν και κατά πόσον το όραμα αυτού του ανθρώπου συνεχίζεται και με ποίον τρόπο γίνεται αυτό. Σε πολλούς από όσους βρίσκεστε σήμερα εδώ το έργο και η πολύπλευρη διακονία του Καθηγητή Νησιώτη είναι εν πολλοίς γνωστά. Ρηξικέλευθη για την εποχή του προσωπικότητα, οραματιστής, ιδεολόγος, κάτοχος πολλών πτυχίων, άριστος χρήστης τριών ξένων γλωσσών, έμπλεος αγάπης για την επιστήμη της Θεολογίας, πρωτοπόρος στην καθιέρωση του μαθήματος «Κοινωνιολογία της Θρησκείας», ερωτευμένος με τον αθλητισμό στον οποίο και συνέβαλε τα μέγιστα και άλλα πολλά στοιχεία συνθέτουν τον καμβά αυτής της πολυσχιδούς προσωπικότητας. Το πλούσιο συγγραφικό του έργο τον προβάλλει ακόμα και σήμερα, μέσα από τις σελίδες του οποίου μπορεί καθένας να αναζητήσει πληροφορίες για την έκφραση παραδοσιακών και θεμελιωδών αρχών της χριστιανικής πίστης, με ένα νέο ζωντανό τρόπο όμως, στηριζόμενο από την μία στην επιστήμη ενώ από την άλλη στην ορθή πνευματική και βιωματική προσέγγιση των αξιών της Χριστιανικής μας Παράδοσης.

Το σημείο βέβαια που θα ήθελα να σταθώ και να αναλύσω περισσότερο είναι το όραμα του Νικολάου Νησιώτη για την οικουμενική εκπαίδευση και καλλιέργεια των νέων προσώπων και στελεχών κάθε τοπικής Εκκλησίας. Είδαμε στην Θ' Γενική Συνέλευση του Π.Σ.Ε. στο Porto- Alegre στην Βραζιλία, την κραυγή πολλών νέων εκπροσώπων να συμμετάσχουν ενεργότερα στην Οικουμενική Κίνηση και μάλιστα στην διαδικασία λήψεως αποφάσεων διότι όπως οι ίδιοι είπαν, υπάρχει ουσιαστική ανάγκη ριζικής ανανέωσης των δομών του Συμβουλίου και γιατί όχι η δημιουργία ενός νέου δυναμικού οράματος. Διερωτάται λοιπόν κανείς για το αν οι Εκκλησίες-μέλη του Π.Σ.Ε. θα εμπνέονταν καλύτερα από την θεσμοθέτηση ενός νέου οράματος και αν ναι τότε πιο θα ήταν το κατάλληλο; Οι μέχρι τώρα δηλαδή παραδοσιακές μορφές λειτουργίας του Συμβουλίου είναι αδύναμες να προσφέρουν και να

διακονήσουν την τρίτη χιλιετία της ανθρωπότητας; Η απάντηση σε όλα αυτά τα ερωτήματα είναι εν πολλοίς απλή. Το όραμα για την ενότητα του ορατού σώματος του Ιησού Χριστού διατυπώνεται ήδη από τον ίδιο τον ιδρυτή της Εκκλησίας στην τελευταία Αρχιερατική προσευχή σύμφωνα με τον Ευαγγελιστή Ιωάννη, «Ἴνα πάντες ἐν ὄσῃ», “Ut Unum Sint” ὅλοι δηλαδή να γίνουμε ένα με την αποκεκαλυμμένη πίστη που πηγάζει από την βιβλική μας παράδοση. Παρατηρούμε λοιπόν εδώ ότι ὄραμα σαφώς και υπάρχει, προϋποθέτει ὅμως θέληση, θυσία, αυταπάρνηση και τέλος ὁλων αληθινή αγάπη. Στην Ορθόδοξη λατρεία και σε κάθε Θεία Λειτουργία, σύσσωμη η Εκκλησία προσεύχεται για την πραγματοποίηση δια της χάριτος του Αγίου Πνεύματος αυτού του υψηλού οράματος. Η εμπειρία που υπάρχει στην εκκλησιαστική συνείδηση είναι απολύτως ουσιαστική και υποβοηθάει το σύνολο Σώμα να κατανοήσει τις νέες προκλήσεις και τις αναζητήσεις που πρεσβεύει η μετανεωτερική εποχή. Καταλυτικό ρόλο έχει σήμερα η καλλιέργεια της ορθής εκκλησιαστικής οικουμενικότητας και της δέσμευσης κάθε πιστού-μέλους της Εκκλησίας στην συνεισφορά και στην υλοποίηση αυτού του οράματος. Τον ρόλο αυτό υιοθέτησε ολοκληρωτικά ο αείμνηστος Καθηγητής Νησιώτης, ο οποίος αναλώθηκε στην διακονία της επιμόρφωσης και της προώθησης των αξιών αυτών μέσα από το Οικουμενικό Ινστιτούτο του Bossey. Από το 1956 μέχρι και το 1974 δίδαξε σε φοιτητές από κάθε γωνιά του πλανήτη, την Ορθόδοξη προοπτική της Οικουμενικής Κίνησης, φθάνοντας στην υψηλότερη τιμητική διάκριση του Προέδρου του τμήματος Πίστις και Τάξις από το 1977 έως και το 1982. Ήταν πρεσβευτής της ιδέας της συμμετοχής των Ορθοδόξων Εκκλησιών στο Π.Σ.Ε., πολύ περισσότερο ὅμως πρέσβευε κάτι πέρα από τα συνηθισμένα την ευαισθητοποίηση των Εκκλησιών στην ὅλη διεξαγωγή της Οικουμενικής Κίνησης.

Τιμώντας η Αγιοτάτη Εκκλησία της Ελλάδος το έργο και την πλούσια προσφορά του Νικολάου Νησιώτη αποφάσισε να θεσπίσει ετήσια υποτροφία στο όνομα του, δια της οποίας θα αποστέλλει κάθε χρόνο ένα πρόσωπο δικό Της, κληρικό ή λαϊκό, γυναίκα ή άνδρα με σκοπό την επιμόρφωση επάνω στα θέματα της Οικουμενικής Κίνησης και των σχέσεων με τις άλλες Χριστιανικές Εκκλησίες. Η γνώση, αγαπητοί μου διαλύει κάθε προκατάληψη και φόβο, αναδεικνύοντας τις θετικές πλευρές μιας ιδέας και καλλιεργεί την κριτική σκέψη και τοποθέτηση που είναι κάθε άλλο παρά απαραίτητη στις ημέρες μας. Προσωπικά ενδιαφέρομαι σε βάθος για την επιμόρφωση στελεχών της Εκκλησίας της Ελλάδος, διότι μόνον έτσι το δυναμικό που υπάρχει στην Αποστολική μας Εκκλησία θα συνεισφέρει αποφασιστικά στην συνέχιση του οράματος τόσο του Νικολάου Νησιώτη, όσο και άλλων διακεκριμένων προσωπικοτήτων του Θεολογικού κόσμου. Η Εκκλησία της Ελλάδος απλώνει το χέρι στους νέους κάθε άλλης Εκκλησίας και προσφέρει συνεργασία και αγάπη. Προσκαλεί όλους στην διαμόρφωση μίας νέας οικουμενικής συνειδήσεως που θα ανταποκρίνεται στις προκλήσεις των καιρών. Η ακατάσχετη βία, η καταστροφή των φυσικών πόρων, η φονταμεταλιστική παρουσία του Ισλάμ, η ανάδειξη νέων επιστημονικών μεθόδων αναπαραγωγής του ανθρώπου και άλλα πολλά παρόμοια θέματα καταρτίζουν την νέα θεματολογία της Διεκκλησιαστικής Συνεργασίας. Το όραμα λοιπόν υπάρχει, οι ιστορικές συγκυρίες είναι αυτές που αλλάζουν και διαμορφώνουν την νέα αυτή θεώρηση της Κοινωνίας. Η Εκκλησία αγαπητοί όμως δεν φοβάται την αλλαγή αλλά την στασιμότητα. Είναι πάντα έτοιμη να απαντήσει σε κάθε ερώτημα, να προσευχηθεί για κάθε σκιά που καλύπτει την ελευθερία του ανθρώπου. Η Εκκλησία της Ελλάδος θέλει, μπορεί και έχει όλη την διάθεση να προσφέρει σε συνεργασία με όλα τα μέλη του Π.Σ.Ε., στην από κοινού επίλυση όλων των παραπάνω προβληματισμών.

Ευχαριστώντας για μία ακόμη φορά για την φιλοξενία και την προσφορά αυτού του γεύματος, επιτρέψτε μου να δωρίσω στην βιβλιοθήκη του Ινστιτούτου μία σειρά από την Ελληνική Πατερική Βιβλιοθήκη που εκδίδει η Εκκλησία μας. Ελπίζω να συνεισφέρω στην μελέτη των πατερικών κειμένων από τους φοιτητές και στην εν γένει επιμόρφωσή τους που συντελείται εδώ.